

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Kovácsné dr. Henter Ágnes ügyvéd (3200 Gyöngyös, Kossuth út. 1.) által képviselt felperesnek a dr. Kristonné dr. Dusza Gabriella ügyvéd (3531 Miskolc, Avasalja u. 65.) által képviselt alperes ellen biztosítási helytállás és kártérítés megfizetése iránt a Heves Megyei Bíróság előtt G.20.135/2004. számon megindított, és a Fővárosi Ítéltábla 2007. november 28-án 6.Pf.20.797/2007/5. számon hozott jogerős ítéletével befejezett perében a felperes 74. sorszámú felülvizsgálati kérelme folytán tárgyaláson kívüli eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy az alperesnek 15 napon belül fizessen meg 150.000,- (Egyszázötvenezer) forint + ÁFA felülvizsgálati perköltséget. A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam, saját felülvizsgálati perköltségét a felperes maga viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes ingatlanán 2001. október 16-án tűz keletkezett, melyben a melléképület teljesen megsemmisült, a lakóház tetőszerkezete, földeme és a melléképülettel közös falazata is jelentős mértékben károsodott. Megsemmisültek a felperes által tárolt termények, a gazdálkodásához szükséges felszerelések és bizonyos háztartási ingóságok is. A peres felek között fennálló vagyonbiztosítási szerződés alapján az alperes 2001. év végén és 2002. év elején összesen 8.279.743,- forintot térített a felperesnek. A felperes a kártérítésből a jelzálogjoggal biztosított hiteltartozását fizette vissza és albérletbe költözött. 2002. januárjában az addig őstermelőként folytatott vállalkozási tevékenységét beszüntette.

Keresetében a biztosítási szerződés alapján helytállásra, továbbá a teljesítés megtagadása miatt kártérítés fizetésére kérte az alperest kötelezni.

A jogerős ítélet - az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatva - az alperest 9.371.810,- forint és kamatai megfizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A bíróság a lefolytatott szakértői bizonyítás alapján megállapította, hogy az alperesnek a lakás helyreállítására 7.864.590,- forintot, a melléképület helyreállítására 7.267.763,- forintot, a törmelék elszállítására 322.500,- forintot, járulékos költségekre 760.000,- forintot, továbbá az ingóságokban keletkezett károkat kellett volna megtérítenie. Mivel 9.000.000,- forintot meghaladó mértékben a helyreállítási költségek megfizetésétől elzárkózott, a bíróság az alperes kártérítési felelősségét is megállapította a Ptk. 318. § (1) bekezdése, 339. § (1) bekezdése alapján. A felperes kárenyhítési kötelezettsége körében megállapította, hogy kereső tevékenységét anélkül szüntette meg, hogy kísérletet tett volna az alperes által fizetett összegből a vállalkozói tevékenység feltételeinek a biztosítására. Tevékenysége beszüntetésében gazdasági megfontolások is jelentős mértékben közrejátszottak. Minimálisra szoríthatta volna a lakhatási feltételek biztosításával kapcsolatos költségeit is. A bíróság a felperes kártérítési követeléséből a 2002. év első félévére kifizetett 146.000,- forint bér, 500.000,- forint nem vagyoni kártérítés és 500.000,- forint erejéig vagyoni kár megfizetésére kötelezte az alperest.

A peres felek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság a felperes fellebbezésével kapcsolatban hangsúlyozta, hogy az alperes a további kifizetést a kár igazolásához kötötte. Ezért jogosan tagadta meg a térítést meghaladó biztosítási szolgáltatás kifizetését. Késedelme folytán a Ptk. 301. § (4) bekezdése alapján a felperes a késedelmi kamatot meghaladó kárának a megtérítését igényelhetette. Mivel a beszerzett igazságügyi szakértői vélemények szerint a lakóépület helyreállítható volt, a helyreállításhoz szükséges mértéket meghaladó bontási munkák elvégzése, valamint az állagmegóvás elmulasztása miatt került olyan állapotba a felépítmény, hogy annak elbontása és újjáépítése vált szükségessé. A felperes az alperes által folyósított térítés birtokában és egyéb módon pl: hitelfelvétellel a kárát mérsékelhette volna. Mivel kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget, a felperes további, elsősorban az ingatlan újjáépítésével kapcsolatos kártérítési követelését a másodfokú bíróság is alaptalannak találta.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében a felperes további 32.874.952,- forint és kamatai kártérítés megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével az eljáró bíróság további szakértői bizonyítás lefolytatására utasítását kérte. Álláspontja szerint a szakértői bizonyítással tisztázandó, hogy a jogerős ítéletnek a hitel felvételével és az épület állagának megóvásával kapcsolatos megállapításai mennyiben megalapozottak.

Vitatta, hogy az alperes a teljesítést a káreseményt követően jogos indokkal tagadta meg, továbbá azt a megállapítást, hogy kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget. Ez utóbbi körében előadta, hogy az ingatlan állagának a karbantartása körében az alperes által előírt fóliatakarást elvégezte. Az alperes által teljesített összeget az ingatlant terhelő jelzálogjog alapjául szolgáló hiteltartozás kiegyenlítésére, továbbá a megsemmisült ingóságok pótlására fordította. Kárenyhítési kötelezettsége körében nem volt hitelfelvételre kötelezhető. Állította továbbá, hogy kereső tevékenységét a perbeli káreseménnyel összefüggésben szüntette meg véglegesen.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem indokaival szemben előadta, hogy a felek között a káreseményt követően vita alakult ki az épületkárok mértéke és a kárszámítás tekintetében. A felperes az eredeti állapot helyreállításán túlmenő kártérítést követelt, míg a helyreállítási munkák megkezdését elmulasztotta. A felperes a perben nem bizonyította, hogy kárenyhítési kötelezettsége körében az épület akár ideiglenes helyreállítása érdekében bármi tőle elvárhatót megtett volna.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az eljáró bíróság az alperes kártérítési felelősségének a jogalapját a Ptk. 313. §-a alapján megállapította. Az alperest ennek alapján - mérlegeléssel - kártérítés fizetésére is kötelezte. A felperes ezt meghaladóan a káresemény további közvetlen és közvetett kárkövetkezményeit is az alperesre kívánta hárítani. A bíróság széles körben vizsgálta, hogy az állított kárkövetkezmények valóban a káreseménnyel, vagy pedig a felperes kárenyhítési, kármegelőzési kötelezettsége körébe tartozó mulasztása eredményeként álltak-e elő.

A felperes jövedelemvesztesége körében igényelt kártérítéssel kapcsolatban a jogerős ítélet megalapozottan állapította meg, hogy a felperes a gyógynövény termelő és felvásárló tevékenységét már a káreseményt megelőzően egy évvel korábban a káreseménytől független gazdasági okból (adó jogszabályok változása) megszüntette, illetve a feketeribizli termelést 2004-ben ugyancsak a káreseménytől független okból, a földbérleti szerződése lejártával beszüntette (G.20.135/2004/24. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 4. és 5. oldal). A bíróság ugyancsak a bizonyítékok okszerű mérlegelésével következtetett arra, hogy a felépítmények a káresetet követően helyreállíthatóak voltak. Életveszélyessé válásuk miatt a lebontásuk azért vált szükségessé, mert a felperes a kárenyhítéshez szükséges állagmegóvó munkálatokat nem végeztette el. Ennek érdekében a laikus számára is felismerhető módon nem volt elégséges megoldás a felperes által hivatkozott ponyvatakarás. A felperes

által a felülvizsgálati kérelmében előadott okok nem szolgálnak magyarázatul arra a felperesi mulasztásra, hogy pl: ideiglenes tető építésével a lakóépületet miért nem óvta meg a teljes pusztulástól. Ezzel az intézkedéssel a lakhatási gondjai megoldhatóak lettek volna, és az alperes teljesítése alapján erre az anyagi eszközök is rendelkezésére álltak. A felperes ezzel szemben nem megalapozottan hivatkozott indokolt költségeire, mivel a jelzálogjog alapjául szolgáló hitel visszafizetése 1.300.000,- forint összeget tett ki. A bontás és romeltakarítás magas költsége pedig az igazságügyi felülvélemény tükrében az eredeti állapot helyreállítását meghaladó indokolatlan költségeknek bizonyult (felperes 25. sorszámu előkészítő irata).

A felperes a perjogi szabályokba ütköző módon (Pp. 270. § (1) bekezdés, 235. § (1) bekezdés) kérte ebben a körben a szakértői bizonyítás folytatását. A felperes az említett tényállításokat a fellebbezésében is megfogalmazta, szakértői bizonyítást azonban ez alkalommal sem indítványozott. A szakértői bizonyítás lezárulása folytán folytatását a felülvizsgálati eljárásban már nem kérhette. A fentiekből következően az eljáró bíróság mérlegelési hiba nélkül következtetett a felperes kárenyhítési kötelezettségének elmulasztására és a Ptk. 340. § (1) bekezdése alkalmazásával a felperes felülvizsgálati kérelemben is igényelt kártérítési követelésének az alaptalanságára.

Az ismertetett indokoknak megfelelően a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati kérelem eredménytelensége folytán a felperes köteles az alperes felülvizsgálati jogi képviseleti díjának a megfizetésére és saját felülvizsgálati perköltsége viselésére.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2008. május 30.

Dr. Horeczky Károly s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Mária s.k. előadó bíró, Csánitzné dr. Csiky Ilona s.k. bíró

Szné

A kiadmány hitelül:
írnok